

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1945.

Första kammaren.

Nr 5.

Tisdagen den 23 januari förmiddagen.

Kammaren sammanträdde kl. 11 förmiddagen.

Herr *Nilsson, Hjalmar*, anmälde, att han infunnit sig vid riksdagen.

Justerades protokollen för den 17 innevarande månad.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 16, med förslag till förordning om ändring i förordningen den 11 juli 1919 (nr 406) angående försäljning av pilsnerdricka.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 20, angående disponerande av avkastningen av statens hästavelsfond.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 21, angående ändringar i bestämmelserna rörande rekreationsresor mot nedsatt avgift för viss personal i övre Norrland.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet nedannämnda motioner:

nr 90, av herr *Bergh, Ragnar*, m. fl., om anslag till inrättande av en musikkår vid Luleå luftvärnsskår;

nr 91, av herr *Wistrand* m. fl., om anslag till stipendier åt elever vid godkända sjuksköterskeskolor;

nr 92, av herr *Persson, Ivar*, m. fl., om viss ändring av bestämmelserna rörande statsbidrag till lindring i sjukvårdskostnaderna för mindre bemedlade patienter på landsbygden;

nr 93, av friherre *De Geer* m. fl., om ökat anslag till Nationalmuseet: Underhåll och ökande av samlingarna;

nr 94, av herr *Wagnsson*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om inrättande av en kamrerarbefattning hos skolöverstyrelsen;

nr 95, av herr *Wagnsson* m. fl., om anslag till en kurs för utbildning av lärare för hörselsvaga barn;

nr 96, av herr *Holmberg*, om ändrade bestämmelser rörande anslag till lokaler för skolbarnsbespisning i folkskolorna;

nr 97, av herr *Holmberg*, om vissa åtgärder till främjande av tekniskt-vetenskaplig forskning; samt

nr 98, av herr *Bergh, Ragnar*, m. fl., om vissa åtgärder för utbyggande av en metallurgisk storindustri i Norrbotten.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet den av herr *Grym* och herr *Bergh, Ragnar*, väckta motionen, nr 99, angående ändring av bestämmelserna i § 46 kommunalskattelagen om avdrag av periodiskt understöd.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott herr *Holmbergs* motioner:

- nr 100, angående viss ändring av lagen om expropriation; och
- nr 101, om ändrade bestämmelser rörande utomäktenskapliga barns arvsrätt m. m.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet nedannämnda motioner:
nr 102, av herr *Carlström*, om ökat anslag till nötboskapsavelsns befrämjande: understöd åt kontrollföreningsverksamhet;

nr 103, av herr *Carlström* m. fl., om ökat anslag till bidrag till ladugårdsförbättringar;

nr 104, av herr *Nilsson, Bror*, m. fl., om anslag till bidrag till särskilda utbildningskurser för fjäderfäskötare m. m.; samt

nr 105, av herr *Gustavson* m. fl., om en skyndsam utredning av fiskets efterkrigsproblem.

Föredrogs och hänvisades till ett tillfälligt utskott nedannämnda motioner:
nr 106, av herr *Hage*, angående viss ändring beträffande formuleringen av författningar, som införs i svensk författningssamling; och

nr 107, av friherre *De Geer* m. fl., om åtgärder till förenkling och rationalisering av den statliga förvaltningen.

Avgåvos och bordlades nedannämnda motioner:

nr 108, av herr *Persson, Ivar*, m. fl., angående viss ändring av § 7 riksdagsordningen m. m.;

nr 109, av herr *Hage* m. fl., om upphävande av det s. k. utskyldsstrecket vid val till vissa kommunala förtroendeuppdrag;

nr 110, av herr *Holmberg*, angående viss ändring av lagen om kommunal fondbildning;

nr 111, av herr *Wahlmark*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om inrättande av en kontoristtjänst å advokatfiskalskontoret vid Göta hovrätt;

nr 112, av herr *Siljeström*, om beredande av provisoriskt arvodestillägg åt domsagonotarierna;

nr 113, av herr *Siljeström*, om beredande av felräkningspenningar åt vissa domsagobiträden;

nr 114, av herr *Löfgren*, om avlöningsförbättring åt tillfälligt anställd personal vid fångvårdsanstalterna;

nr 115, av herr *Velander*, om anslag till markförvärv för utvidgning av Sundsvalls luftvärnsskårs övningsområde;

nr 116, av herr *Ekströmer*, om anslag till furirförläggningar vid krigsflygskolan och Göta flygflottilj;

nr 117, av herr *Anderson, Axel Ivar*, och herr *Arrhén*, om anslag till anordnande av fullträffsäkert utrymme vid Karlskrona örlogsvärv;

nr 118, av herr *Arrhén*, angående premier och meriterberäkning för äldre värnpliktiga, som kommenderats eller uttagits till förlängd utbildning;

nr 119, av herr *Petersson, Emil*, angående beklädnadsbidrag till underofficerare i flottans reserv;

nr 120, av herr *Petersson, Emil*, angående beklädnadsbidrag till under-officerare i kustartilleriets reserv;

nr 121, av herrar *Boman* och *Lindström*, angående löjtnanten E. A. Hjukströms lönegradsplacering;

nr 122, av herr *Wagnsson*, om anslag till frivillig fritidsundervisning för värnpliktiga och fast anställda;

nr 123, av herrar *Arrhén* och *Bondeson*, om anordnande av en allmänt medborgerlig utbildning för den manliga värnpliktiga ungdomen;

nr 124, av herrar *Holmberg* och *Linderot*, angående vissa riktlinjer för en utredning i försvarsfrågan;

nr 125, av herrar *Linnér* och *Wahlmark*, angående e. o. landskanslisten R. Björkmans löneklassplacering;

nr 126, av herrar *Olsson, Karl Johan*, m. fl., om statsbidrag till driften av godkända sjuksköterskeskolor;

nr 127, av herr *Näsström* och herr *Nilsson, Hjalmar*, angående den lägre sjukvårdspersonalens utbildning och befordringsmöjligheter;

nr 128, av fru *Sjöström-Bengtsson* m. fl., om viss ändring i kungörelsen angående statsbidrag till driften av förlossningsanstalter och väntehem m. m.;

nr 129, av herr *Elofsson, Gustaf*, m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till grunder för statsbidrag till ambulatorisk behandling m. m. av vissa tuberkulospatienter;

nr 130, av herr *Linderot*, om vissa åtgärder för landets bostadsförsörjning;

nr 131, av fru *Svenson* och fru *Sjöström-Bengtsson*, om anslag till avsättning till fonden för friluftslivets främjande;

nr 132, av herr *Wagnsson*, angående lönegradsplacering av kontorist vid statens järnvägar;

nr 133, av herr *Andersson, Gustav Emil*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till avlöningar vid Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut;

nr 134, av herr *Söderdahl*, om upprättande av sjöfartsförbindelser mellan Gotland och fastlandet i statlig regi;

nr 135, av herr *Gustavson* m. fl., om anordnande av vissa passbåtsförbindelser i Göteborgs skärgård;

nr 136, av herrar *Forslund* och *Hage*, om ökat anslag till förvärv av bil-linjer;

nr 137, av herr *Bergh, Ragnar*, m. fl., om anslag till byggande av en bro över Lule älv vid Bergnäset;

nr 138, av herr *Gränebo* m. fl., angående utredning av frågan om fortsatt utbyggnad av Mönsterås—Fagerhults järnväg;

nr 139, av herr *Gränebo* m. fl., om ökat anslag till bidrag till byggande av enskilda vägar;

nr 140, av herr *Gränebo* m. fl., om ökat anslag till nyanläggning av bygdevägar;

nr 141, av herr *Andersson, Karl*, m. fl., om anslag till stensättning av vägar;

nr 142, av herr *Forslund*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande;

nr 143, av herr *Helgesson* och herr *Berg, Robert*, angående en enhetlig statlig organisation för kontroll och ledning av landets trafiksäkerhetsarbete på gator och vägar;

nr 144, av herr *Nilsson, Bror*, m. fl., om viss ändring i kungörelsen angående statsbidrag till anläggningar för vattenförsörjning och avlopp;

nr 145, av herrar *Wahlund* och *Myrdal*, angående omorganisation av den statliga statistiken;

nr 146, av herr *Näslund*, angående omklassificering av tullkammaren i Östersund;

nr 147, av herr *Wagnsson* m. fl., om inrättande av en biblioteksassistentbefattning vid riksarkivet;

nr 148, av herr *Ström*, om ökat anslag till bokinköp och bokbindning m. m. vid stifts- och landsbiblioteken;

nr 149, av herr *Björck* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till nordiska museet;

nr 150, av herr *Wahlmark*, om inrättande av en kanslibiträdesbefattning hos domkapitlet i Uppsala;

nr 151, av herr *Strand*, om utredning rörande behovet av och formerna för en statsunderstödd arbetsfysiologisk forskning;

nr 152, av herr *Ström*, om ökat anslag till bidrag till institutet för folkminnesforskning vid Göteborgs högskola;

nr 153, av herr *Wahlund*, om inrättande av en e. o. aktuariefattning vid rasbiologiska institutet;

nr 154, av herr *Wagnsson*, om inrättande av en ny förste byråsekreterarbefattning hos skolöverstyrelsen;

nr 155, av fru *Sjöström-Bengtsson* m. fl. om beredande av ersättning åt inspektören för sinnesslöundervisningen för mistade avlöningsförmåner vid tjänstledighet för fullgörande av inspektörsuppdraget;

nr 156, av herr *Arrhén* m. fl., om utredning rörande social kuratorsverksamhet vid läroverk och därmed jämförliga högre skolor;

nr 157, av herr *Lindblom* m. fl., om inrättande vid vissa handelsgymnasier av examen för elever från enskild undervisning;

nr 158, av herr *Björck* m. fl., om återupprättande av en yrkespedagogisk centralanstalt;

nr 159, av herr *Persson, Ivar*, om ökat anslag till underhålls- och materielbidrag till folkskolor;

nr 160, av herr *Sundelin* m. fl., angående centralisering av undervisningen i folkskolan under det sjunde skolåret;

nr 161, av herr *Persson, Ivar*, m. fl., om rätt till statsbidrag till s. k. självskjutsar för barn i folkskolans högre klasser;

nr 162, av herr *Wahlund* m. fl., om anslag till en fortbildningskurs i sociala och socialpolitiska frågor för lärare i samhällsämnena vid landets folkhögskolor m. m.;

nr 163, av herr *Nilsson, Bror* och herr *Persson, Ivar*, om ökat anslag till bidrag till vissa bildningsförbund för organisations- och administrationskostnader;

nr 164, av herrar *Linderot* och *Holmberg*, om skrivelse till Konungen angående tillsättande av ny skolutredning;

nr 165, av herr *Hage* m. fl., om användande av statens rätt att inlösa vissa stamaktier i Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag;

nr 166, av herr *Nilsson, Bror*, m. fl., angående utbyggande av den industriella kvävegödningsstillverkningen m. m.;

nr 167, av herr *Lodenius* m. fl., angående viss förhöjning av normalpriserna på brännved m. m.;

nr 168, av herr *Nordenson*, angående ändring av bestämmelserna i § 46 kommunalskattelagen om avdrag för premier och försäkringsavgifter;

nr 169, av herr *Nordenson*, angående ändring av bestämmelserna i § 46 kommunalskattelagen om avdrag för periodiskt understöd till annans undervisning eller uppfostran;

nr 170, av herr *Mannerskantz* och friherre *Beck-Friis*, om rätt för skattskyldig, som driver skogsbruk, att vid taxering av inkomst åtnjuta avdrag för avsättning till investeringsfond;

nr 171, av herr *Anderson, Axel Ivar*, om viss lindring beträffande förmögenhetsbeskattningen;

nr 172, av herrar *Dahlström* och *Källman*, angående befrielse för kyrka, landsting, kommun eller annan menighet ävensom hushållningssällskap från erläggande av arvsskatt vid testamentsförvärv;

nr 173, av herr *Gustavson* m. fl., angående den allmänna omsättningsskattens avskaffande m. m.;

nr 174, av herr *Arrhén*, om avskaffande av omsättningsskatten på sill och fisk;

nr 175 av herr *Velander*, angående beskattningen av expropriationsersättning i vissa fall;

nr 176, av herr *Wagnsson*, om tullfrihet beträffande hörapparater för lomhörda m. m.;

nr 177, av herr *Gärde* m. fl., angående tillämpning i full utsträckning inom det statliga pensionsväsendet av grundsatsen om pensionernas oantastbarhet;

nr 178, av herr *Wagnsson* m. fl., om pensionsförbättring för vissa pensionerade arbetare i statens tjänst;

nr 179, av herr *Wagnsson* m. fl., om pensionsförbättring för vissa pensionerade lärare vid folk- och småskolor;

nr 180, av herr *Wagnsson* m. fl., om pensionsförbättring för vissa änkor och barn efter befattningshavare och arbetare i statens tjänst;

nr 181, av herrar *Wagnsson* och *Hage*, om pensionsförbättring för vissa änkor och barn efter befattningshavare vid folkskolan;

nr 182, av herr *Petersson, Emil*, om pensionsförbättring för vissa f. d. rullförsbitsbiträden;

nr 183, av herrar *Mannerskantz* och *Arrhén*, om beredande av pensionsrätt åt underläkare vid vissa sjukhus;

nr 184, av herr *Wagnsson*, om dyrtidstillägg å pensioner till vissa f. d. anställningshavare hos vägdistrikt;

nr 185, av herr *Boman*, om pension åt avlidne förre musikdirektören V. Brandts fränskilda hustru;

nr 186, av herr *Olsson, Karl Johan*, angående utredning av frågan om krigsdomstolarnas avskaffande i fredstid;

nr 187, av herr *Arrhén*, angående revision av utsökningslagen och i samband därmed stående lagstiftning;

nr 188, av herr *Nilsson, Bror*, m. fl., angående vissa ändringar i lagen om förköpsrätt;

nr 189, av herr *Englund*, angående förenklat förfarande vid dödande av förkommet livförsäkringsbrev;

nr 190, av herr *Sandegård* m. fl., angående bokförings- och redovisningskyldighet för sammanslutningar och andra, som bedriva politisk propaganda;

nr 191, av herr *Helgesson* och herr *Berg, Robert*, angående översyn av lagen om medling i arbetstvister;

nr 192, av herr *Wistrand*, om ny lagstiftning angående behörighet att utöva tandläkarkonsten;

nr 193, av herrar *Arrhén* och *Bondeson*, angående visst tillägg till lagen om viss begränsning av legitimation som tandläkare;

nr 194, av fru *Sjöström-Bengtsson* m. fl., angående rätt för barnavårdsnämnd att i vissa fall vidtaga åtgärder beträffande barn, som fyllt sexton år;

nr 195, av herrar *Linderot* och *Holmberg*, om införande av statliga barnbidrag för alla barn;

nr 196, av herr *Boman*, angående viss ändring i förordningen om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring;

nr 197, av herr *Strand* m. fl., angående en centralisering och rationalisering av försäkringsverksamheten m. m.;

nr 198, av herr *Nilsson, Bror*, angående fältassistenttjänstens vid lantbruks-högskolan placering i lönegrad;

nr 199, av herr *Nilsson, Bror*, m. fl., om beredande av provisorisk löneförbättring för vissa befattningshavare hos hushållningssällskapen;

nr 200, av herr *Persson, Ivar*, m. fl., om inrättande av en statlig lånefond för driftskredit utan borgen åt jordbrukare och jordbruksarbetare;

nr 201, av herr *Mannerskantz* och herr *Johanson, Karl Emil*, om ökat anslag till hästavelns befrämjande;

nr 202, av herrar *Mannerskantz* och *Bondeson*, om ökat anslag till demonstration i hovvård och hovbeslag;

nr 203, av herr *Nilsson, Bror*, m. fl., om ökat anslag till bidrag till ladugårdsförbättringar m. m.;

nr 204, av herr *Olofsson* m. fl., om statsbidrag till föreningen Bjärme andelsladugård m. m.;

nr 205, av herr *Jonsson* m. fl., om ökat anslag till understöd åt kontrollföreningsverksamhet;

nr 206, av herr *Gustavson* m. fl., om statsbidrag till fraktlindring för kalk vid sjö- och landsvägstransporter;

nr 207, av herr *Grym* m. fl., om anslag till fraktlindring för frukt till Norrbotten och Västerbotten;

nr 208, av herr *Johanson, Karl Emil*, och herr *Arrhén*, om ökade anslag till bidrag till kurser i trädgårdsskötsel samt till för trädgårdsskötseln befrämjande åtgärder;

nr 209, av herr *Mannerskantz* m. fl., om utredning och förslag angående anslag till uppförande av kyl- och fryshus för fiskets behov;

nr 210, av herr *Mannerskantz* m. fl., angående vissa åtgärder för åstadkommande av bättre lantarbetarbostäder;

nr 211, av herr *Boman*, angående statens medverkan till ökat skydd åt den mänskliga faktorn i produktionslivet;

nr 212, av herr *Englund*, angående viss ändring av riksdagstryckets gruppering;

nr 213, av fru *Svenson* m. fl., angående undervisning i huslig ekonomi för blivande husmödrar;

nr 214, av herr *Elofsson, Gustaf*, m. fl., om skrivelse till Konungen angående viss utvidgning av den s. k. kommunindelningskommitténs uppdrag;

nr 215, av herrar *Bäcklund* och *Hage*, angående förhållandet mellan bil- och järnvägstrafik i den svenska transporthushållningen;

nr 216, av herr *Wahlund* m. fl., angående landsbygdens trafikförsörjning genom omnibusföretag;

nr 217, av herr *Arrhén*, om införande av genomgående taxeberäkning mellan statsbanorna och statens järnvägars busslinjer i Bohuslän;

nr 218, av herr *Arrhén*, angående vissa fiskefartygs jämställande i mönstringshänseende med handelsfartyg i utrikes fart; samt

nr 219, av herr *Wagnsson*, angående framställning inom landet av läkemedlet penicillin.

*Interpellation
om ökad
kraftfoder-
tilldelning åt
skogshästar.*

Herr *Näslund* erhöll på begäran ordet och anförde: Herr talman! Under nuvarande avverkningsäsong har havretilldelningen åt skogshästar i Norrland minskats i sådan grad, att svårigheter uppstått för skogskörarna, som göra det så gott som omöjligt för dem att fullgöra sina kontraktsenliga åtaganden. Detta förhållande är av så allvarlig karaktär att jag anser det högeligen angeläget att saken bringas till statsmakternas kännedom.

Interpellation om ökad kraftfodertilldelning åt skogshästar. (Forts.)

Till belysning av förhållandena kan nämnas att under normala förhållanden en skogshäst konsumerar minimum 10 kg krossad havre per dag. Under nuvarande tilldelningsperiod, eller för tiden $\frac{1}{1} - \frac{14}{3}$, är tilldelningen för hästar, som hållas i hemmastall nattetid, högst 115 kg, motsvarande en dagsranson av 1,6 kg per dag, och för hästar, som nattetid hållas i skogsstall, under tiden $\frac{1}{1} - \frac{14}{3}$ 165 kg eller 2,3 kg per dag.

Under motsvarande tid 1944 var tilldelningen 140 resp. 200 kg per häst plus 25 kg per ko, vilket innebär, att en skogskörare, som var ägare till fyra kor, erhöll en havretilldelning, som motsvarade 4,1 kg per dag mot för närvarande 2,3 kg.

Av de anförda siffrorna framgår att tilldelningen av fodersäd under förra avverkningsåret inte ens uppgick till mer än cirka 40 % av den normala förbrukningen per dag och häst. Att det oaktat avverkningarna kunde bedrivas i ungefär normal omfattning trots en ringa kraftfodertilldelning berodde väl mest på att företaget då var relativt gynnsamt med tjäle i marken och litet snö.

I år är förhållandet det rakt motsatta med ofrusen mark och massor av snö, som gör det hart när omöjligt att överhuvud taget bedriva avverkning i planlagd omfattning, åtminstone vad gäller övre Norrlands inland. Tilldelningen av foderhavre i år är knappast hälften mot i fjol.

Situationen blir så mycket allvarligare, som genom avspärrningen importen av fossilt bränsle praktiskt taget upphört, varför det är så mycket angelägnare, att skogsprodukterna framforslas till vägar och vattendrag i den utsträckning, som tillgången på arbetskraft tillåter.

Det är därför, synes det mig, en angelägenhet av första rang att skogshästarna erhålla en så stor tilldelning av foderhavre, att de som dragare i skogen orka med den oerhörda påfrestning, som de under denna vinter utsättas för; i motsatt fall är det att befara stora minskningar i den planlagda avverkningsvolymen med därav följande svårigheter med bland annat bränsleförsörjningen.

Med stöd av ovan anförda anhålles om kammarens tillstånd att till herr statsrådet och chefen för folkhushållningsdepartementet få rikta följande spörsmål:

Har herr statsrådet uppmärksammat här ovan berörda förhållanden med avseende på den ringa kraftfodertilldelningen åt hästar, som användas för skogskörslor? Och om så är, ämnar statsrådet vidtaga några åtgärder för omprövning av spörsmålet om ökad kraftfodertilldelning åt skogshästar?

På gjord proposition medgav kammaren, att ifrågakvarande spörsmål finge framställas.

Ordet lämnades på begäran till herr **Ström**, som yttrade: De tragiska händelserna i de finska evakueringslägren i Vilhelmina socken, framför allt den stora barnadödligheten och de dåliga bostadslägenheterna, framtvinga tanken på genomgripande reformer i fråga om de evakuerades och flyktingarnas förhållanden särskilt i Norrland. Någon starkare kritik kan sannolikt icke riktas mot myndigheterna, emedan själva läget är mycket svårt att överblicka och få bukt med. Vi leva icke i normala tider. Å andra sidan hotas vi av svåra följder, om icke en ändring kan komma till stånd och eventuella nya svårigheter be-
 Interpellation ang. förhållandena i vissa finska flyktingläger.

Det skulle sannolikt vara av intresse för ej blott riksdagen utan även för hela svenska folket att erhålla en redogörelse för Vilhelminatragediens orsaker och för de åtgärder, som planeras till förebyggande av nya eller snarlika förhållanden på grund av till vårt land evakuerade eller hit flyktade offer för kriget och ockupationen.

Interpellation om ökad kraftfodertilldelning åt skogshästar. (Forts.)

På grund av vad sålunda anförts får jag anhålla om kammarens benägna tillstånd att till statsrådet och chefen för socialdepartementet framställa följande spörsmål:

Är statsrådet i tillfälle att lämna kammaren en redogörelse för orsakerna till och omfattningen av de tragiska händelserna i de finska evakueringslägren i Vilhelmina socken, anledningen till de dit förlagda flyktingarnas talrikhet i förhållande till tillgången på bostäder och läkare samt för vilka åtgärder som myndigheterna vidtagit eller ämna vidtaga till förebyggande av liknande händelser?

Det sålunda begärda tillståndet lämnades av kammaren.

Justerades protokollsutdrag för detta sammanträde, varefter kammaren åtskildes kl. 2.32 eftermiddagen.

In fidem
G. H. Berggren.

Tisdagen den 23 januari eftermiddagen.

Kammaren sammanträdde kl. 7.30 eftermiddagen.

Herr statsrådet *Danielson* avlämnade Kungl. Maj:ts proposition nr 22, angående anslag till viss försöksverksamhet för åstadkommande av bättre fastighetsarrondering i Norrland.

Avgåvos och bordlades nedannämnda motioner:

nr 220, av herr *Lindblom* m. fl., om införande av tilläggsmandat vid val till riksdagens andra kammare;

nr 221, av herr *Heiding* m. fl., om beredande åt landsbygdens befolkning av rättvisare representation i riksdagens andra kammare;

nr 222, av herrar *Elmgren* och *Hage*, om upphävande av de s. k. konkurs- och fattigvårdsstrecken vid kommunala val;

nr 223, av herr *Persson, Ivar*, och fru *Svenson*, om sänkning av valbarhetsåldern beträffande kommunala uppdrag;

nr 224, av fru *Sjöström-Bengtsson* och fru *Svenson*, angående vissa ändringar i civila avlöningsreglementet;

nr 225, av fru *Sjöström-Bengtsson* och fru *Svenson*, om rätt för husmödrar vid försvarsväsendets matinrättningar att erhålla fri portion in natura;

nr 226, av herr *Bondeson* m. fl., om arvodesförbättring för hemvärnsområdesbefälhavare;

nr 227, av herr *Holmbäck*, om arvodesförbättring för timlärarna vid försvarrets läroverk;

nr 228, av herr *Bondeson*, om ökat anslag till remontering vid armén;

nr 229, av herr *Bondeson* m. fl., om inrättande av tolv ordinarie länsassessorstjänster vid länsstyrelserna;

nr 230, av fru *Svenson*, m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning rörande statsbidrag till driften av anstalter för halvöppen barnavård;

nr 231, av fru *Sjöström-Bengtsson* m. fl., om anslag till anordnande av en utbildningskurs för bosättningskonsulenter m. m.;

nr 232, av herr *Gabrielsson*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag rörande statsbidrag till resor för vanföra m. m.;

nr 233, av herr *Lindström*, om anslag till en psykiatrisk-röntgenologisk undersökning av visst klientel vid statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistantalt därstädes;

nr 234, av herr *Bärg, Johan*, m. fl., om ökat anslag till understöd åt nykterhetsnämnderna;

nr 235, av herr *Bärg, Johan*, m. fl., om ökade anslag till nykterhetens främjande;

nr 236, av herr *Carlström* m. fl., om anslag till anläggning av ett järnvägs-spår mellan Haparandahamn och Haparanda;

nr 237, av herr *Näsström* m. fl., om utredning angående byggande av en järnvägslinje mellan Örnsköldsvik och Umeå;

nr 238, av herr *Andersson, Jones Erik*, m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till förbättring av bygde- och ödebygdsvägar;

nr 239, av herr *Ahlkvist* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till byggande och förbättring av allmänna vägar;

nr 240, av herr *Ahlkvist* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till vägunderhåll;

nr 241, av herrarna *Hage* och *Grym*, om åstadkommande av vägförbindelser till avlägsna byar och bygder;

nr 242, av herr *Norman*, om överlämnande till Fagersta stad av viss del av Västmanlands norra vägdistrikts kontanta behållning;

nr 243, av herr *Elmgren*, om anslag till nationalmuseum för anordnande av s. k. vandringsutställningar;

nr 244, av herr *Holmbäck* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning angående löneställningen för vissa tjänstemän vid de s. k. lärda verken;

nr 245, av herr *Holmbäck*, angående vissa museiassistenters vid universiteten i Uppsala och Lund lönegradsplacering;

nr 246, av herr *Holmbäck*, om inrättande av en professur i musikvetenskap vid universitetet i Uppsala;

nr 247, av herr *Holmbäck* m. fl., om ökat anslag till bidrag till tryckning av doktorsavhandlingar;

nr 248, av herr *Holmbäck* m. fl., om inrättande av en e. o. arkivbiträdesbefattning vid svenska ortnamnsarkivet;

nr 249, av herr *Gränebo* m. fl., om inrättande av fyra amanuensbefattningar för s. k. fältarkeologer;

nr 250, av herrarna *Arrhén* och *Bondeson*, om ökat anslag till främjande av internationellt-kulturellt samarbete genom studentutbyte;

nr 251, av fru *Sjöström-Bengtsson* m. fl., om förordnande av hjälpskolekonsulenten hos skolöverstyrelsen som skolombudsman under ecklesiastikdepartementet m. m.;

nr 252, av herr *Elmgren*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till folkskoleseminarier och småskoleseminarier;

nr 253, av herr *Bondeson* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till småskoleseminarier;

nr 254, av herr *Friggeråker* m. fl., om viss ändring av gällande grunder för statsbidrag till byggnadsarbeten för folkskoleväsendet;

nr 255, av herr *Elmgren*, om anordnande av kurser i danska och norska för folkskolans lärare;

- nr 256, av herr *Elmgren*, om åtgärder för en förbättring och modernisering av läroböckerna m. m.;
- nr 257, av herr *Näsström* och herr *Nilsson, Hjalmar*, angående statens övertagande av verksamheten vid Gustafsviks docka i Högsjö kommun;
- nr 258, av herr *Hage*, om ändrade bestämmelser angående dispositionen av fonden för vissa stödåtgärder inom malmkommunerna;
- nr 259, av herr *Andersson, Gustav Emil*, m. fl., om anslag till utredning rörande den framtida avsättningen av småvirke;
- nr 260, av herr *Lindblom* m. fl., om lättnader i de ideella ungdomsorganisationernas beskattning;
- nr 261, av herr *Holmbäck*, angående beskattningen av expropriationsersättning i vissa fall;
- nr 262, av herr *Björck* m. fl., angående ordnande av riksdagshusets omgivningar;
- nr 263, av herrar *Norman* och *Schlyter*, om resekostnads- och traktamentsersättning åt vissa tjänstemän hos riksdagen;
- nr 264, av herrar *Löfgren* och *Leander*, angående förbättring av vissa äldre tjänstepensioner;
- nr 265, av fru *Sjöström-Bengtsson* och fru *Svenson*, angående förbättring av s. k. uppskjutna pensioner åt vissa f. d. folk- och småskollärare;
- nr 266, av herr *Löfgren* m. fl., om rätt till pension i vissa fall för barn efter avliden befattningshavare eller arbetare i statens tjänst, vilken icke varit gift;
- nr 267, av herrar *Elmgren* och *Sandler*, om pensionsrätt för överstelöjtnanten i armén S. V. K. Halvorsen;
- nr 268, av herr *Holmbäck*, angående ändring i lagen om tillsättning av prästerliga tjänster;
- nr 269, av herr *Ström*, om förbättrande av tomträttsförfarandet som upplåtelseform beträffande statens och kommunernas mark;
- nr 270, av herrar *Näsgård* och *Jonsson*, om skyddsbestämmelser för omogna skogsbär;
- nr 271, av herrar *Myrdal* och *Norman*, angående lagstadgad skyldighet för utgivare av periodisk skrift att offentligt redovisa, hur skriften finansieras;
- nr 272, av herrar *Ekströmer* och *Bondeson*, om utredning rörande den framtida bokföringsverksamheten för jordbruket och skogsbruket;
- nr 273, av herr *Sundberg* m. fl., om anslag till undersökning av Muddus nationalpark;
- nr 274, av herr *Näsgård* m. fl., om viss ändring av bestämmelserna rörande försäljning av jordbruksfastigheter, som tillfallit allmänna arvsfonden;
- nr 275, av herr *Persson, Ivar*, m. fl., om anslag till lån för anskaffande av skolorbruk vid lantmanna- och lanthushållsskolor;
- nr 276, av herr *Persson, Ivar*, m. fl., om ökat anslag till specialgymnasiet för lantbruks-, mejeri- och skogsstuderande;
- nr 277, av herr *Olsson, Karl Johan*, om utredning rörande marknadsförhållandena inom jordbruksmaskinbranschen;
- nr 278, av herr *Sundberg*, om utredning angående inrättande av ett skogsdepartement;
- nr 279, av herr *Englund*, om utredning angående vissa ändringar i universitetens och högskolornas organisation och arbetssätt;
- nr 280, av herr *Björck*, om viss översyn av gällande avtal mellan staten och Radiotjänst;
- nr 281, av herr *Björck*, om verkställande av en undersökning beträffande den s. k. kolorerade veckopressen m. m.;

nr 282, av herrar *Carlström* och *Siljeström*, om utredning och förslag angående redogöraransvaret inom statsförvaltningen;

nr 283, av herr *Sundberg*, om utredning angående ändringar i den nuvarande länsindelningen;

nr 284, av herrar *Leander* och *Löfgren*, om åtgärder för att befordra anordnandet av vissa hygieniska inrättningar på arbetsplatserna;

nr 285, av fru *Sjöström-Bengtsson* och fru *Svenson*, om utredning angående statens medverkan vid upprättandet av barnkolonier;

nr 286, av fru *Sjöström-Bengtsson* och fru *Svenson*, om utredning rörande åtgärder för nedbringande av enskildas kostnader för att häva ofrivillig sterilitet;

nr 287, av herr *Holmbäck*, om utredning rörande ett organ för övervakning av enskilda monopolistiska företag och sammanslutningar;

nr 288, av herr *Lindström* m. fl., om utredning angående den framtida organisationen av handeln med brännoljor m. m.;

nr 289, av herr *Björck* m. fl., angående upphävande av viss föreskrift om järnvägens fungerande som inlämningsställe för motböcker m. m.; samt

nr 290, av herr *Olsson*, *Karl Johan*, om utredning angående samhällsplanning och samhällets behov att bestämma markens användning m. m.

Föredrogs och bordlades den vid sammanträdet början avlämnade kungl. propositionen nr 22.

Kammarens sammanträde avslutades kl. 7.40 eftermiddagen.

In fidem
G. H. Berggren.

Lördagen den 27 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 4 eftermiddagen.

Herr *Björnsson* anmälde, att han den 22 innevarande månad åter infunnit sig vid riksdagen.

Herr statsrådet *Quensel* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 15, med förslag till förordning om fortsatt giltighet av förordningen den 6 mars 1942 (nr 63) angående rätt för Konungen att åsätta särskild tullavgift; och

nr 29, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 10 § lotteriförordningen den 19 maj 1939 (nr 207).

Herr statsrådet *Danielson* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 17, med förslag till lag om fortsatt giltighet av prisregleringslagen den 30 juni 1942 (nr 459);

nr 18, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 7 § lagen den 20 december 1940 (nr 1044) om vissa av landsting eller kommun drivna sjukhus;

nr 23, angående befrielse från viss ersättningsskyldighet i anledning av skada, som vållats av f. d. anställningshavare vid vägväsendet;

nr 24, angående försäljning av fastigheten Gottsta 1¹⁴² i Häverö socken;

nr 25, angående försäljning av visst under vattenfallsstyrelsens förvaltning stående markområde; och

nr 26, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 2 och 3 §§ förordningen den 9 maj 1924 (nr 118) med vissa bestämmelser angående handel med brännved och annat virke i löst mått.

Justerades protokollen för den 18, 19, 20 och 22 innevarande månad.

Upplästes en till kammaren inkommen ansökning, som jämte därvid fogat läkarintyg var så lydande:

Till riksdagens första kammare.

Med stöd av närslutna läkarintyg får undertecknad ansöka om ledighet från riksdagsgöromålen under februari månad 1945.

Saltsjöbaden den 25 januari 1945.

Sam Larsson.

Generaldirektör *Sam Larsson* är på grund av hjärtsjukdom oförmögen deltaga i riksdagsarbetet även under februari månad intygas.

24 januari 1945.

Westergren,

leg. läk.

Den begärda ledigheten beviljades.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 22, angående anslag till viss försöksverksamhet för åstadkommande av bättre fastighetsarrondering i Norrland.

Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet nedannämnda motioner:
nr 108, av herr *Persson, Ivar*, m. fl., angående viss ändring av § 7 riksdagsordningen m. m.;

nr 109, av herr *Hage* m. fl., om upphävande av det s. k. utskyldsstrecket vid val till vissa kommunala förtroendeuppdrag; samt

nr 110, av herr *Holmberg*, angående viss ändring av lagen om kommunal fondbildning.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet nedannämnda motioner:

nr 111, av herr *Wahlmark*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om inrättande av en kontoristtjänst å advokatfiskalskontoret vid Göta hovrätt;

nr 112, av herr *Siljeström*, om beredande av provisoriskt arvodestillägg åt domsagonotarierna;

nr 113, av herr *Siljeström*, om beredande av felräkningspenningar åt vissa domsagobiträden;

nr 114, av herr *Löfgren*, om avlöningsförbättring åt tillfälligt anställd personal vid fångvårdsanstalterna;

nr 115, av herr *Velander*, om anslag till markförvärv för utvidgning av Sundsvalls luftvärnskårs övningsområde;

nr 116, av herr *Ekströmer*, om anslag till furirförläggningar vid krigsflygskolan och Göta flygflottilj;

nr 117, av herr *Anderson, Axel Ivar*, och herr *Arrhén*, om anslag till anordnande av fullträffsäkert utrymme vid Karlskrona örlogsvarv;

nr 118, av herr *Arrhén*, angående premier och meritberäkning för äldre värnpliktiga, som kommenderats eller uttagits till förlängd utbildning;

nr 119, av herr *Petersson, Emil*, angående beklädnadsbidrag till underofficerare i flottans reserv;

nr 120, av herr *Petersson, Emil*, angående beklädnadsbidrag till underofficerare i kustartilleriets reserv;

nr 121, av herrar *Boman* och *Lindström*, angående löjtnanten E. A. Hjukströms lönegradsplacering; samt

nr 122, av herr *Wagnsson*, om anslag till frivillig fritidsundervisning för värnpliktiga och fast anställda.

Föredrogs och hänvisades till ett tillfälligt utskott den av herrar *Arrhén* och *Bondeson* väckta motionen, nr 123, om anordnande av en allmänt medborgerlig utbildning för den manliga värnpliktiga ungdomen.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet nedannämnda motioner:

nr 124, av herrar *Holmberg* och *Linderot*, angående vissa riktlinjer för en utredning i försvarsfrågan;

nr 125, av herrar *Linnér* och *Wahlmark*, angående e. o. landskanslisten R. Björkmans löneklassplacering;

nr 126, av herr *Olsson, Karl Johan*, m. fl., om statsbidrag till driften av godkända sjuksköterskeskolor;

nr 127, av herr *Näsström* och herr *Nilsson, Hjalmar*, angående den lägre sjukvårdspersonalens utbildning och befordringsmöjligheter;

nr 128, av fru *Sjöström-Bengtsson* m. fl., om viss ändring i kungörelsen angående statsbidrag till driften av förlossningsanstalter och väntehem m. m.;

nr 129, av herr *Elofsson, Gustaf*, m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till grunder för statsbidrag till ambulatorisk behandling m. m. av vissa tuberkulospatienter;

nr 130, av herr *Linderot*, om vissa åtgärder för landets bostadsförsörjning;

nr 131, av fru *Svenson* och fru *Sjöström-Bengtsson*, om anslag till avsättning till fonden för friluftslivets främjande;

nr 132, av herr *Wagnsson*, angående lönegradsplacering av kontorist vid statens järnvägar;

nr 133, av herr *Andersson, Gustav Emil*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till avlöningar vid Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut;

nr 134, av herr *Söderdahl*, om upprättande av sjöfartsförbindelser mellan Gotland och fastlandet i statlig regi;

nr 135, av herr *Gustavson* m. fl., om anordnande av vissa passbåtsförbindelser i Göteborgs skärgård;

nr 136, av herrar *Forslund* och *Hage*, om ökat anslag till förvärv av billinjer;

nr 137, av herr *Bergh, Ragnar*, m. fl., om anslag till byggande av en bro över Lule älv vid Bergnäset;

nr 138, av herr *Gränebo* m. fl., angående utredning av frågan om fortsatt utbyggnad av Mönsterås—Fagerhults järnväg;

nr 139, av herr *Gränebo* m. fl., om ökat anslag till bidrag till byggande av enskilda vägar;

nr 140, av herr *Gränebo* m. fl., om ökat anslag till nyanläggning av bygdevägar;

nr 141, av herr *Andersson, Karl*, m. fl., om anslag till stensättning av vägar;

nr 142, av herr *Forslund*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande;

nr 143, av herr *Helgesson* och herr *Berg, Robert*, angående en enhetlig statlig organisation för kontroll och ledning av landets trafiksäkerhetsarbete på gator och vägar;

nr 144, av herr *Nilsson, Bror*, m. fl., om viss ändring i kungörelsen angående statsbidrag till anläggningar för vattenförsörjning och avlopp;

nr 145, av herrar *Wahlund* och *Myrdal*, angående omorganisation av den statliga statistiken;

nr 146, av herr *Näslund*, angående omklassificering av tullkammaren i Östersund;

nr 147, av herr *Wagnsson* m. fl., om inrättande av en biblioteksassistentbefattning vid riksarkivet;

nr 148, av herr *Ström*, om ökat anslag till bokinköp och bokbindning m. m. vid stifts- och landsbiblioteken;

nr 149, av herr *Björck* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till nordiska museet;

nr 150, av herr *Wahlmark*, om inrättande av en kanslibiträdesbefattning hos domkapitlet i Uppsala;

nr 151, av herr *Strand*, om utredning rörande behovet av och formerna för en statsunderstödd arbetsfysiologisk forskning;

nr 152, av herr *Ström*, om ökat anslag till bidrag till institutet för folkminnesforskning vid Göteborgs högskola;

nr 153, av herr *Wahlund*, om inrättande av en e. o. aktuariefattning vid rasbiologiska institutet;

nr 154, av herr *Wagnsson*, om inrättande av en ny förste byråsekreterarbefattning hos skolöverstyrelsen;

nr 155, av fru *Sjöström-Bengtsson* m. fl., om beredande av ersättning åt inspektören för sinnesslöundervisningen för mistade avlöningsförmåner vid tjänstledighet för fullgörande av inspektörsuppdraget;

nr 156, av herr *Arrhén* m. fl., om utredning rörande social kuratorsverksamhet vid läroverk och därmed jämförliga högre skolor;

nr 157, av herr *Lindblom* m. fl., om inrättande vid vissa handelsgymnasier av examen för elever från enskild undervisning;

nr 158, av herr *Björck* m. fl., om återupprättande av en yrkespedagogisk centralanstalt;

nr 159, av herr *Persson, Ivar*, om ökat anslag till underhålls- och materielbidrag till folkskolor;

nr 160, av herr *Sundelin* m. fl., angående centralisering av undervisningen i folkskolan under det sjunde skolåret;

nr 161, av herr *Persson, Ivar*, m. fl., om rätt till statsbidrag till s. k. självskjutsar för barn i folkskolans högre klasser;

nr 162, av herr *Wahlund* m. fl., om anslag till en fortbildningskurs i sociala och socialpolitiska frågor för lärare i samhällsämnena vid landets folkhögskolor m. m.;

nr 163, av herr *Nilsson, Bror*, och herr *Persson, Ivar*, om ökat anslag till bidrag till vissa bildningsförbund för organisations- och administrationskostnader;

nr 164, av herrar *Linderot* och *Holmberg*, om skrivelse till Konungen angående tillsättande av ny skolutredning;

nr 165, av herr *Hage* m. fl., om användande av statens rätt att inlösa vissa stamaktier i Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag;

nr 166, av herr *Nilsson, Bror*, m. fl., angående utbyggande av den industriella kvävegödningsstillverkningen m. m.; samt

nr 167, av herr *Lodenius* m. fl., angående viss förhöjning av normalpriserna på brännved m. m.

Föredrogos och hänvisades till bevillningsutskottet nedannämnda motioner:

nr 168, av herr *Nordenson*, angående ändring av bestämmelserna i § 46 kommunalskattelagen om avdrag för premier och försäkringsavgifter;

nr 169, av herr *Nordenson*, angående ändring av bestämmelserna i § 46 kommunalskattelagen om avdrag för periodiskt understöd till annans undervisning eller uppfostran;

nr 170, av herr *Mannerskantz* och friherre *Beck-Friis*, om rätt för skattskyldig, som driver skogsbruk, att vid taxering av inkomst åtnjuta avdrag för avsättning till investeringsfond;

nr 171, av herr *Anderson, Axel Ivar*, om viss lindring beträffande förmögenhetsbeskattningen;

nr 172, av herrar *Dahlström* och *Källman*, angående befrielse för kyrka, landsting, kommun eller annan menighet ävensom hushållningssällskap från erläggande av arvsskatt vid testamentsförvärv;

nr 173, av herr *Gustavson* m. fl., angående den allmänna omsättningsskattens avskaffande m. m.;

nr 174, av herr *Arrhén*, om avskaffande av omsättningsskatten på sill och fisk;

nr 175, av herr *Velander*, angående beskattningen av expropriationsersättning i vissa fall; samt

nr 176, av herr *Wagnsson* om tullfrihet beträffande hörapparater för lomhörda m. m.

Föredrogos och hänvisades till bankoutskottet nedannämnda motioner:

- nr 177, av herr *Gärde* m. fl., angående tillämpning i full utsträckning inom det statliga pensionsväsendet av grundsatsen om pensionernas oantastbarhet;
- nr 178, av herr *Wagnsson* m. fl., om pensionsförbättring för vissa pensionerade arbetare i statens tjänst;
- nr 179, av herr *Wagnsson* m. fl., om pensionsförbättring för vissa pensionerade lärare vid folk- och småskolor;
- nr 180, av herr *Wagnsson* m. fl., om pensionsförbättring för vissa änkor och barn efter befattningshavare och arbetare i statens tjänst;
- nr 181, av herrar *Wagnsson* och *Hage*, om pensionsförbättring för vissa änkor och barn efter befattningshavare vid folkskolan;
- nr 182, av herr *Petersson, Emil*, om pensionsförbättring för vissa f. d. rullförsringsbiträden;
- nr 183, av herrar *Mannerskantz* och *Arrhén*, om beredande av pensionsrätt åt underläkare vid vissa sjukhus;
- nr 184, av herr *Wagnsson*, om dyrtidstillägg å pensioner till vissa f. d. anställningshavare hos vägdistrikt; samt
- nr 185, av herr *Boman*, om pension åt avlidne förre musikdirektören V. Brandts fränskilda hustru.

Föredrogos och hänvisades till behandling av lagutskott nedannämnda motioner:

- nr 186, av herr *Olsson, Karl Johan*, angående utredning av frågan om krigsdomstolarnas avskaffande i fredstid;
- nr 187, av herr *Arrhén*, angående revision av utskökningslagen och i samband därmed stående lagstiftning;
- nr 188, av herr *Nilsson, Bror*, m. fl., angående vissa ändringar i lagen om förköpsrätt;
- nr 189, av herr *Englund*, angående förenklat förfarande vid dödande av förkommet livförsäkringsbrev;
- nr 190, av herr *Sandegård* m. fl., angående bokförings- och redovisnings-skyldighet för sammanslutningar och andra, som bedriva politisk propaganda;
- nr 191, av herr *Helgesson* och herr *Berg, Robert*, angående översyn av lagen om medling i arbetstvister;
- nr 192, av herr *Wistrand*, om ny lagstiftning angående behörighet att utöva tandläkarkonsten;
- nr 193, av herrar *Arrhén* och *Bondeson*, angående visst tillägg till lagen om viss begränsning av legitimation som tandläkare;
- nr 194, av fru *Sjöström-Bengtsson* m. fl., angående rätt för barnavårdsnämnd att i vissa fall vidtaga åtgärder beträffande barn, som fyllt sexton år;
- nr 195, av herrar *Linderot* och *Holmberg*, om införande av statliga barnbidrag för alla barn;
- nr 196, av herr *Boman*, angående viss ändring i förordningen om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring; samt
- nr 197, av herr *Strand* m. fl., angående en centralisering och rationalisering av försäkringsverksamheten m. m.

Föredrogos och hänvisades till jordbruksutskottet nedannämnda motioner:

- nr 198, av herr *Nilsson, Bror*, angående fältassistenttjänstens vid lantbruks-högskolan placering i lönegrad;
- nr 199, av herr *Nilsson, Bror*, m. fl., om beredande av provisorisk löneförbättring för vissa befattningshavare hos hushållningssällskapen;

nr 200, av herr *Persson, Ivar*, m. fl., om inrättande av en statlig lånefond för driftskredit utan borgen åt jordbrukare och jordbruksarbetare;

nr 201, av herr *Mannerskantz* och herr *Johanson, Karl Emil*, om ökat anslag till hästavelns befrämjande;

nr 202, av herrar *Mannerskantz* och *Bondeson*, om ökat anslag till demonstration i hovvård och hovbeslag;

nr 203, av herr *Nilsson, Bror*, m. fl., om ökat anslag till bidrag till ladugårdsförbättringar m. m.;

nr 204, av herr *Olofsson* m. fl., om statsbidrag till föreningen Bjärme andelsladugård m. m.;

nr 205, av herr *Jonsson* m. fl., om ökat anslag till understöd åt kontrollföreningsverksamhet;

nr 206, av herr *Gustavson* m. fl., om statsbidrag till fraktlindring för kalk vid sjö- och landsvägstransporter;

nr 207, av herr *Grym* m. fl., om anslag till fraktlindring för frukt till Norrbotten och Västerbotten;

nr 208, av herr *Johanson, Karl Emil*, och herr *Arrhén*, om ökade anslag till bidrag till kurser i trädgårdsskötsel samt till för trädgårdsskötseln befrämjande åtgärder; samt

nr 209, av herr *Mannerskantz* m. fl., om utredning och förslag angående anslag till uppförande av kyl- och fryshus för fiskets behov.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet den av herr *Mannerskantz* m. fl. väckta motionen, nr 210, angående vissa åtgärder för åstadkommande av bättre lantarbetarbostäder.

Föredrogos och hänvisades till ett tillfälligt utskott nedannämnda motioner: nr 211, av herr *Boman*, angående statens medverkan till ökat skydd åt den mänskliga faktorn i produktionslivet;

nr 212, av herr *Englund*, angående viss ändring av riksdagstryckets gruppering;

nr 213, av fru *Svenson* m. fl., angående undervisning i huslig ekonomi för blivande husmödrar;

nr 214, av herr *Elofsson, Gustaf*, m. fl., om skrivelse till Konungen angående viss utvidgning av den s. k. kommunindelningskommitténs uppdrag;

nr 215, av herrar *Bäcklund* och *Hage*, angående förhållandet mellan bil- och järnvägstrafik i den svenska transporthushållningen;

nr 216, av herr *Wahlund* m. fl., angående landsbygdens trafikförsörjning genom omnibusföretag;

nr 217, av herr *Arrhén*, om införande av genomgående taxeberäkning mellan statsbanorna och statens järnvägars busslinjer i Bohuslän;

nr 218, av herr *Arrhén*, angående vissa fiskefartygs jämställande i mönstringshänseende med handelsfartyg i utrikes fart; samt

nr 219, av herr *Wagnsson*, angående framställning inom landet av läkemedlet penicillin.

Föredrogos och hänvisades till konstitutionsutskottet nedannämnda motioner: nr 220, av herr *Lindblom* m. fl., om införande av tilläggsmandat vid val till riksdagens andra kammare;

nr 221, av herr *Heiding* m. fl., om beredande åt landsbygdens befolkning av rättvisare representation i riksdagens andra kammare:

nr 222, av herrar *Elmgren* och *Hage*, om upphävande av de s. k. konkurs- och fattigvårdsstrecken vid kommunala val; samt

nr 223, av herr *Persson*, *Ivar*, och fru *Svenson*, om sänkning av valbarhets-åldern beträffande kommunala uppdrag.

Föredrogos och hänvisades till statsutskottet nedannämnda motioner:

nr 224, av fru *Sjöström-Bengtsson* och fru *Svenson*, angående vissa ändringar i civila avlöningsreglementet;

nr 225, av fru *Sjöström-Bengtsson* och fru *Svenson*, om rätt för husmödrar vid försvarsväsendets matinrättningar att erhålla fri portion in natura;

nr 226, av herr *Bondeson* m. fl., om arvodesförbättring för hemvärnsområdesbefälhavare;

nr 227, av herr *Holmbäck*, om arvodesförbättring för timlärarna vid försvarrets läroverk;

nr 228, av herr *Bondeson*, om ökat anslag till remontering vid armén;

nr 229, av herr *Bondeson* m. fl., om inrättande av tolv ordinarie länsassessors-tjänster vid länsstyrelserna;

nr 230, av fru *Svenson* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning rörande statsbidrag till driften av anstalter för halvöppen barnavård;

nr 231, av fru *Sjöström-Bengtsson* m. fl., om anslag till anordnande av en utbildningskurs för bosättningskonsulenter m. m.;

nr 232, av herr *Gabrielsson*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag rörande statsbidrag till resor för vanföra m. m.;

nr 233, av herr *Lindström*, om anslag till en psykiatrisk-röntgenologisk undersökning av visst klientel vid statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes;

nr 234, av herr *Bärg*, *Johan*, m. fl., om ökat anslag till understöd åt nykterhetsnämnderna;

nr 235, av herr *Bärg*, *Johan*, m. fl., om ökade anslag till nykterhetens främjande;

nr 236, av herr *Carlström* m. fl., om anslag till anläggning av ett järnvägs-spår mellan Haparandahamn och Haparanda;

nr 237, av herr *Näsström* m. fl., om utredning angående byggande av en järnvägslinje mellan Örnsköldsvik och Umeå;

nr 238, av herr *Andersson*, *Jones Erik*, m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till förbättring av bygde- och ödebygdsvägar;

nr 239, av herr *Ahlkvist* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till byggande och förbättring av allmänna vägar;

nr 240, av herr *Ahlkvist* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till vägunderhåll;

nr 241, av herrar *Hage* och *Grym*, om åstadkommande av vägförbindelser till avlägsna byar och bygder;

nr 242, av herr *Norman*, om överlämnande till Fagersta stad av viss del av Västmanlands norra vägdistriktets kontanta behållning;

nr 243, av herr *Elmgren*, om anslag till nationalmuseum för anordnande av s. k. vandringsutställningar;

nr 244, av herr *Holmbäck* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning angående löneställningen för vissa tjänstemän vid de s. k. lärda verken;

nr 245, av herr *Holmbäck*, angående vissa museiassistenters vid universiteten i Uppsala och Lund lönegradsplacering;

nr 246, av herr *Holmbäck*, om inrättande av en professur i musikvetenskap vid universitetet i Uppsala;

nr 247, av herr *Holmbäck* m. fl., om ökat anslag till bidrag till tryckning av doktorsavhandlingar;

nr 248, av herr *Holmbäck* m. fl., om inrättande av en e. o. arkivbiträdesbefattning vid svenska ortnamnsarkivet;

nr 249, av herr *Gränebo* m. fl., om inrättande av fyra amanuensbefattningar för s. k. fältarkeologer;

nr 250, av herrar *Arrhén* och *Bondeson*, om ökat anslag till främjande av internationellt-kulturellt samarbete genom studentutbyte;

nr 251, av fru *Sjöström-Bengtsson* m. fl., om förordnande av hjälpskolekon-sulenten hos skolöverstyrelsen som skolombudsman under ecklesiastikdepartementet m. m.;

nr 252, av herr *Elmgren*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till folkskoleseminarierna och småskoleseminarierna;

nr 253, av herr *Bondeson* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till småskoleseminarierna;

nr 254, av herr *Friggeråker* m. fl., om viss ändring av gällande grunder för statsbidrag till byggnadsarbeten för folkskoleväsendet; samt

nr 255, av herr *Elmgren*, om anordnande av kurser i danska och norska för folkskolans lärare.

Föredrogs och hänvisades till ett tillfälligt utskott herr *Elmgrens* motion, nr 256, om åtgärder för en förbättring och modernisering av läroböckerna m. m.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet nedannämnda motioner:

nr 257, av herr *Näsström* och herr *Nilsson*, *Hjalmar*, angående statens över-tagande av verksamheten vi Gustafsviks docka i Högsjö kommun;

nr 258, av herr *Hage*, om ändrade bestämmelser angående dispositionen av fonden för vissa stödåtgärder inom malmkommunerna; samt

nr 259, av herr *Andersson*, *Gustav Emil*, m. fl., om anslag till utredning rörande den framtida avsättningen av småvirke.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet nedannämnda motioner:

nr 260, av herr *Lindblom* m. fl., om lättnader i de ideella ungdomsorganisa-tionernas beskattning; och

nr 261, av herr *Holmbäck*, angående beskattningen av expropriationsersätt-ning i vissa fall.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet nedannämnda motioner:

nr 262, av herr *Björck* m. fl., angående ordnande av riksdagshusets omgiv-ningar;

nr 263, av herrar *Norman* och *Schlyter*, om resekostnads- och traktaments-ersättning åt vissa tjänstemän hos riksdagen;

nr 264, av herrar *Löfgren* och *Leander*, angående förbättring av vissa äldre tjänstepensioner;

nr 265, av fru *Sjöström-Bengtsson* och fru *Svenson*, angående förbättring av s. k. uppskjutna pensioner åt vissa f. d. folk- och småskollärare;

nr 266, av herr *Löfgren* m. fl., om rätt till pension i vissa fall för barn efter avlidens befattningshavare eller arbetare i statens tjänst, vilken icke varit gift; samt

nr 267, av herrar *Elmgren* och *Sandler*, om pensionsrätt för överstelöjtnan-ten i armén S. V. K. Halvorsen.

Föredrogos och hänvisades till behandling av lagutskott nedannämnda motioner:

nr 268, av herr *Holmbäck*, angående ändring i lagen om tillsättning av prästerliga tjänster;

nr 269, av herr *Ström*, om förbättrande av tomträttsförfarandet som upplåtelseform beträffande statens och kommunernas mark; samt

nr 270, av herrar *Näsgård* och *Jonsson*, om skyddsbestämmelser för omogna skogsbär.

Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet den av herrar *Myrdal* och *Norman* väckta motionen, nr 271, angående lagstadgad skyldighet för utgivare av periodisk skrift att offentligt redovisa, hur skriften finansieras.

Föredrogos och hänvisades till jordbruksutskottet nedannämnda motioner:

nr 272, av herrar *Ekströmer* och *Bondeson*, om utredning rörande den framtida bokföringsverksamheten för jordbruket och skogsbruket;

nr 273, av herr *Sundberg* m. fl., om anslag till undersökning av Muddus nationalpark;

nr 274, av herr *Näsgård* m. fl., om viss ändring av bestämmelserna rörande försäljning av jordbruksfastigheter, som tillfallit allmänna arvsfonden;

nr 275, av herr *Persson, Ivar*, m. fl., om anslag till lån för anskaffande av skoljordbruk vid lantmanna- och lanthushållsskolor; samt

nr 276, av herr *Persson, Ivar*, m. fl., om ökat anslag till specialgymnasiet för lantbruks-, mejeri- och skogsstuderande.

Föredrogs och hänvisades till ett tillfälligt utskott den av herr *Olsson, Karl Johan*, väckta motionen, nr 277, om utredning rörande marknadsförhållandena inom jordbruksmaskinbranschen.

Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet herr *Sundbergs* motion, nr 278, om utredning angående inrättande av ett skogsdepartement.

Föredrogos och hänvisades till statsutskottet nedannämnda motioner:

nr 279, av herr *Englund*, om utredning angående vissa ändringar i universitetens och högskolornas organisation och arbetssätt; samt

nr 280, av herr *Björck*, om viss översyn av gällande avtal mellan staten och Radiotjänst.

Föredrogs och hänvisades till ett tillfälligt utskott herr *Björcks* motion, nr 281, om verkställande av en undersökning beträffande den s. k. kolorerade veckopressen m. m.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott den av herrar *Carlström* och *Siljeström* väckta motionen, nr 282, om utredning och förslag angående redogöraransvaret inom statsförvaltningen.

Föredrogos och hänvisades till ett tillfälligt utskott nedannämnda motioner:

nr 283, av herr *Sundberg*, om utredning angående ändringar i den nuvarande länsindelningen;

nr 284, av herrar *Leander* och *Löfgren*, om åtgärder för att befordra anordnandet av vissa hygieniska inrättningar på arbetsplatserna;

nr 285 av fru *Sjöström-Bengtsson* och fru *Svenson*, om utredning angående statens medverkan vid upprättandet av barnkolonier;

nr 286, av fru *Sjöström-Bengtsson* och fru *Svenson*, om utredning rörande åtgärder för nedbringande av enskildas kostnader för att häva ofrivillig sterilitet;

nr 287, av herr *Holmbäck*, om utredning rörande ett organ för övervakning av enskilda monopolistiska företag och sammanslutningar;

nr 288, av herr *Lindström* m. fl., om utredning angående den framtida organisationen av handeln med brännoljor m. m.;

nr 289, av herr *Björck* m. fl., angående upphävande av viss föreskrift om järnvägens fungerande som inlämningsställe för motböcker m. m.; samt

nr 290, av herr *Olsson*, *Karl Johan*, om utredning angående samhällsplanering och samhällets behov att bestämma markens användning m. m.

Föredrogos och bordlades Kungl. Maj:ts denna dag avlämnade propositioner nr 15, 17, 18, 23—36 och 29.

Herr **Johansson, Johan Bernhard**, erhöll på begäran ordet och anförde: Herr talman! Jag hemställer, att kammaren måtte besluta fördela de till tillfälligt utskott remitterade motionerna sålunda:

Första tillfälliga utskottet tilldelas följande motioner:

nr 11, av herr *Bondeson*, om viss ändring av 13 § i ordningsstadgan för riksdagens första kammare;

nr 22, av herr *Källman* m. fl., om åtgärder för ökad social allmänbildning och upplysningsverksamhet för kommunala förtroendemän och tjänstemän;

nr 40, av herr *Sjödahl*, om avskaffande av den tvångsvisa anslutningen till de tyska församlingarna i Stockholm och Göteborg m. m.;

nr 41, av herr *Sandegård* och herr *Andersson*, *Jones Erik*, om ändrade bestämmelser för det kyrkliga kollektivväsendet;

nr 106, av herr *Hage*, angående viss ändring beträffande formuleringen av författningar, som införs i svensk författningssamling;

nr 107, av friherre *De Geer* m. fl., om åtgärder till förenkling och rationalisering av den statliga förvaltningen;

nr 123, av herrar *Arrhén* och *Bondeson*, om anordnande av en allmänt medborgerlig utbildning för den manliga värnpliktiga ungdomen;

nr 211, av herr *Boman*, angående statens medverkan till ökat skydd åt den mänskliga faktorn i produktionslivet;

nr 212, av herr *Englund*, angående viss ändring av riksdagstryckets gruppering;

nr 213, av fru *Svenson* m. fl., angående undervisning i huslig ekonomi för blivande husmödrar;

nr 219, av herr *Wagnsson*, angående framställning inom landet av läkemedlet penicillin;

nr 256, av herr *Elmgren*, om åtgärder för en förbättring och modernisering av läroböckerna m. m.;

nr 281, av herr *Björck*, om verkställande av en undersökning beträffande den s. k. kolorerade veckopressen m. m.;

nr 285, av fru *Sjöström-Bengtsson* och fru *Svenson*, om utredning angående statens medverkan vid upprättandet av barnkolonier; och

nr 289, av herr *Björck* m. fl., angående upphävande av viss föreskrift om järnvägens fungerande som inlämningsställe för motböcker m. m.

Till *andra* tillfälliga utskottet överlämnas följande motioner:

nr 4, av herrar *Rosander* och *Jonsson*, om utredning rörande statens medverkan till en lösning av industriens arbetarbostadsproblem;

nr 21, av herr *Jonsson* m. fl., om en ingående undersökning beträffande landsbygdens bostadsstandard;

nr 23, av herr *Lindström* m. fl., om åtgärder för planläggning av det fortsatta utredningsarbetet på socialpolitikens och socialvårdens områden;

nr 39, av herrar *Gustavson* och *Arrhén*, om åtgärder för uppgörande av riktlinjer för reglering och planläggning av bebyggelsen i Bohusläns fiskelägen;

nr 78, av herr *Forslund* m. fl., om en utredning angående befolknings- och näringsförhållanden i Sverige;

nr 214, av herr *Elofsson*, *Gustaf*, m. fl., om skrivelse till Konungen angående viss utredning av den s. k. kommunindelingskommitténs uppdrag;

nr 215, av herrar *Bäcklund* och *Hage*, angående förhållandet mellan bil- och järnvägstrafik i den svenska transporthushållningen;

nr 216, av herr *Wahlund* m. fl., angående landsbygdens trafikförsörjning genom omnibusföretag;

nr 217, av herr *Arrhén*, om införande av genomgående taxeberäkning mellan statsbanorna och statens järnvägars busslinjer i Bohuslän;

nr 218, av herr *Arrhén*, angående vissa fiskefartygs jämställande i mönstringshänseende med handelsfartyg i utrikes fart;

nr 277, av herr *Olsson*, *Karl Johan*, om utredning rörande marknadsförhållandena inom jordbruksmaskinbranschen;

nr 283, av herr *Sundberg*, om utredning angående ändringar i den nuvarande länsindelningen;

nr 284, av herrar *Leander* och *Löfgren*, om åtgärder för att befordra anordnandet av vissa hygieniska inrättningar på arbetsplatserna;

nr 286, av fru *Sjöström-Bengtsson* och fru *Svenson*, om utredning rörande åtgärder för nedbringande av enskildas kostnader för att häva ofrivillig sterilitet;

nr 287, av herr *Holmbäck*, om utredning rörande ett organ för övervakning av enskilda monopolistiska företag och sammanslutningar;

nr 288, av herr *Lindström* m. fl., om utredning angående den framtida organisationen av handeln med brännoljor m. m.; och

nr 290, av herr *Olsson*, *Karl Johan*, om utredning angående samhällsplanering och samhällets behov att bestämma markens användning m. m.

Denna hemställan bifölles.

Anmäldes och bordlades

statsutskottets utlåtanden:

nr 13, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1944/45 under femte huvudtiteln till kommittéer och utredningar genom sakkunniga; samt

nr 14, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1944/45 under sjunde huvudtiteln till kommittéer och utredningar genom sakkunniga; ävensom

bankoutskottets memorial:

nr 1, med överlämnande av fullmäktiges i riksbanken till bankoutskottet avgivna berättelse; samt

nr 2, med överlämnande av fullmäktiges i riksgäldskontoret till innevarande riksdag avgivna, till bankoutsittet avlämnade berättelse.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 4.22 eftermiddagen.

In fide

G. H. Berggren.
